

GÜZEL, AÇIKGÖZ, CESUR KIZLAR

6

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI

Roman

BİLMECE BİLEN KIZ

Beatrice
Masini

Resimleyen:
Desideria Guicciardini
Çeviren: Nükhet Amaoel

BİLMECE BİLEN KIZ

Beatrice
Masini

Bilmece Bildirmecel

İlde kelimelerle oynamayı, bilmecelerin cevaplarını bulmayı beceriyordu. Sahip olduğu bu yeteneği ihtiyacı olanların hizmetine sunması gerektiğinin de farkındaydı. Çünkü ait olduğu dünyada, sordukları bilmecelelere cevap alamayan canavarlar insanlara bir türlü rahat vermiyordu.

Tüm hammaddeler laboratuvarında testten geçirilmiştir ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü®
psikolojik hizmetler, eğitim, araştırma, kurumsal danışmanlık

Bu kitap Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Danışmanlık Merkezi tarafından çocuk ruh sağlığı ve gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

KDV İÇİNDEDİR 9.00 TL

ISBN 978-975-07

9 789750 71

Beatrice Masini
BİLMECE BİLEN KIZ

GÜZEL, AÇIKGÖZ, CESUR KIZLAR

Çeviren: Nüket Amanoel • Resimleyen: Desideria Gulciardini

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Ebru Akkaş Kuseyni
İç ve Kapak Tasarım: Gözde Bitir
Tasarım Uygulama ve Dizgi: Güldal YurtOğlu
Kapak Baskı: Azra Matbaası
İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaası

1. Basım: 2000 adet, Aralık 2012

ISBN 978-975-07-1583-9

La bambina che indovinava gli indovinelli,
Beatrice Masini

© 2010, Edizioni EL S.R.L., Trieste Italy

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2012

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Davranış Bilimleri Enstitüsü uzmanlarından Klinik Psikolog
Cemre Soysal tarafından 8 yaş ve üstü çocuklar için uygun bulunmuştur.

Beatrice Masini

**Yazarın yayınevimizden çıkan
diğer kitapları:**

EJDER ÇOCUK

KOCAMAN AYAKLI ÇOCUK

KORKUSUZ ISABELITA

KRAL KIZININ ARMAĞANI

YALANCI AYNALAR

Beatrice Masini, doğup büyüdüğü şehir olan Milano'da yaşıyor. Yazarlık dışında çevirmenlik, editörlük ile gazetecilik de yapıyor; fakat hepsinden önemlisi iki çocuk annesi. Masini, birçok edebi tür ve farklı konular hakkında yazıyor. Tüm yazdıklarında günümüz çocuklarını her yönüyle yansıtabilmek için olağanüstü hassasiyet gösteriyor. Yazmaya ve okumaya çok düşkün olan Masini'nin otuzun üzerinde kitabı birçok dile çevrildi. 2004'te "En İyi Yazar" olarak İtalya'nın "Premio Andersen" ödülüne değer bulundu. Aynı zamanda *Harry Potter* dizisini de İtalyancaya kazandırdı.

BİLMECE BİLEN KIZ

603EL, AÇIKGÖZ, CESUR KIZLAR

İçindekiler

Giriş,	9
Birinci Bölüm,	11
İkinci Bölüm,	20
Üçüncü Bölüm,	27
Dördüncü Bölüm,	34
Beşinci Bölüm,	41
Altıncı Bölüm,	55
Bitiş,	73

"Her birimizin bir yeteneği vardır. Özel bir şeyi, kendimize has bir şekilde yapabilmekten bahsediyorum. Benim kelimelere yeteneğim var; fakat kimi renklere, kimi güldürmeye, kimi ise elleriyle bir şeyler yapmaya meyillidir. Önemli olan neye kabiliyetin olduğunu bir an evvel keşfetmek ve ona odaklanmaktır. Böylece yeteneğimiz tıpkı bahçenin değerli bir çiçeği gibi güzelce büyür ve gelişir."

İlide

İlide kimdir?

Babasının adı: *Nicia*

Annesinin adı: *Cleo*

Alâmetifarıkası: *Sağ dizinin arkasında
kalp şeklinde bir leke*

En sevdiği oyun: *Tekerlemeler*

En sevdiği hayvan: *Canavarlar ama iyi huylu olanlar*

En sevdiği tatlı: *Dilberdudağı
(bilmiyorsan hemen araştırıp bul ne olduğunu)*

Büyülü rengi: *Beyaz*

Şans getiren eşyası: *Bir okarina (toprak veya madenden
yumurta şeklinde nefesli bir çalgı)*

Büyüyünce ne olacak: *Anne*

Giriş

Bu hikâyede canavarlar var. "Korkarım ben," diyorsan okumayı hemen bıraksan iyi edersin. Üstelik bu hikâyede çocukları hupır hupur midelerine indiren canavarlar var. Başta korkmadıysan ama şimdi korkmaya başladıysan okumayı bırakmak için hâlâ zamanın var. Bu hikâyede çocukları yiyen canavarlardan ve hiçbir şeyden korkmayan bir kız çocuğu da var. Sen de tam böyle bir çocuk olduğun için ilgini çekebileceğini düşünüyorsan ya da böyle olmanın sırrını keşfetmek istiyorsan okumaya devam et, sevgili okur.

Senden, son derece özel bir çocuk olan İlde'nin başına gelenleri takip etmen, kendini biraz olsun onun yerine koyman ve hat-

ta onun yeteneğine sahip olman istenecek. Kahramanımız o olduğuna, sense, saygısızlık etmek istemem ama yalnızca bir okur olduğuna göre mutlaka böyle yapacaksın diye bir kural yok. Ancak inan bana, birkaç saniyeliğine de olsa o olmayı başarır ve onun yapmayı çok iyi bildiği o şeyi yaparsan kendini fazlasıyla tatmin olmuş ve hoşnut hissedeceksin. Yok, olmaz diyorsan ne yapalım, okumaya devam et. Yine de sonunda, başında olduğundan daha çok şey biliyor olacaksın. Hatta şimdiden başladın bile daha çok şey bilmeye. Haydi devam et!

Birinci Bölüm

İşte burada tanışırız İlide
ile ve karşılaşırız onun o
olağandışı yeteneğiyle

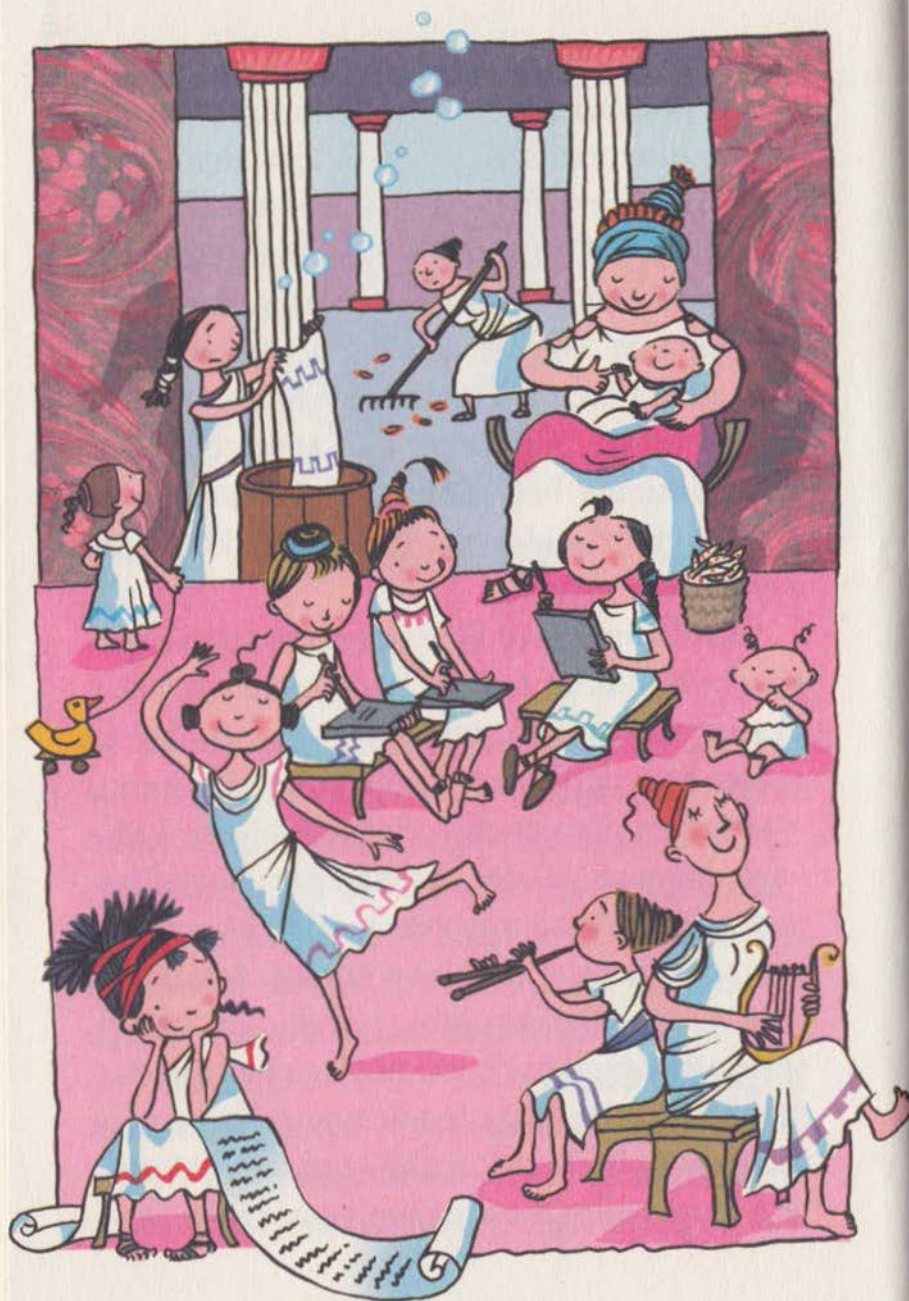
Uzak mı uzak ve uzun zaman önce gerçekten var olmuş bir dünyada, kıyafetler yerine katlanmış perdelere benzeyen tunikler giyilen; felsefe, şiir, müzik gibi bugün gereksiz ya da en azından anlamsız olarak görülen şeylere fazlasıyla önem verilen bir dünyada, İlide adında bir kız yaşıyordu. Onun da abajura benzeyen güzelim bir tuniği vardı ve tuniğin uçlarını, bir omzunu açıkta bırakacak şekilde diğer omzunun üzerinde düğümlerdi. Böyle yapmak yazın tatlı rüzgâr eserken oldukça hoş oluyordu. Kışın pek öyle hoş olmuyor-

du, neyse ki o kışın dışarı pek çıkmıyordu. Aslında yazın da çıkmıyordu dışarı; çünkü o dünyada kız çocukları genellikle evde, hatta evin harem adı verilen özel bir bölümünde, kapalı tutuluyordu. Burası kız çocukları ile kadınlara ayrılan bölümdü. Doğan çocuk eğer kızsız oldu olası hep haremde kalıyordu. Eğer erkekse yedi sekiz yaşlarına doğru haremden çıkıyor ve erkek olmak için gerekli şeyleri öğrenmek üzere, okula ya da fiziksel ve düşünsel aktivitelerin yapıldığı *gymna-*

sium adı verilen bir mekâna gidiyordu: Savaşçı, politikacı, aktör, heykeltıraş... Erkekler, ne oluyorsa onları olmak için alıyorlardı tüm bu eğitimi. Kadınlarsa orada kalıyor ve ancak aileleri tarafından ayarlanan evlilikler sırasında, kocalarının ailelerinin haremine girmek için çıkıyorlardı kendi haremlerinden. Arada bazı istisnalar da olmuyor değildi. Balerinler mesela ya da şairler dünyaya ayak basmayı becerebiliyordu; fakat deminde dediğimiz gibi birer istisna oldukları için sayıları epey azdı.

Bu durum şimdi bize acayip ve saçma görünebilir. Bunun nedeni bugün sadece farklı alışkanlıklarımızın olması; o çağda böyle şeyler son derece olağandı. Haremde bulunan kızlar ders çalışıyorlar, edebiyatı, kafiyeyi, dansı ve müziği öğreniyorlar; böylelikle şapşal olarak kalmıyorlardı. Üstelik yemek yapmak, çerçeve üzerinde kumaş dokumak, bahçe düzenlemek gibi faydalı ve keyifli şeyler de öğreniyorlardı. Böylece her biri zamanını güzelce değerlendirmenin bir yolunu buluyordu. İlde, ta küçüklükten beri kelimelere karşı belirgin bir eğilim göstermişti. Ko-

nuşmayı çabucak öğrenmiş; hikâyeleri, her biri sanki bir müzikalin parçasıymışçasına ellerindeki liri tıngırdatarak anlatan ozanların, Tanrılar ve kahramanlarla ilgili öykülerini, can kulağıyla dinlemişti. Kendinden büyük kızların ellerindeki papirüsleri aç aça, iç çekip aşk hayalleri kura kura okudukları şiirlerden hoşlanmıştı. Kadınların vakit geçirmek için ortaya attıkları ya da birbirlerine sordukları bilmeceyi çözmekten de hoşlanıyordu. Mesela:

*Uyur uyur uyanmaz aylarca
Sakın kalbi durdu sanma
Yazları dolaşır ormanda
Bir de bayılır bala*

Kolay: Ayı.
Ya da:

*Selden boşalırcasına yağmur yağsa da
kim aramaz başını sokacak bir barınak?*

Bundan kolay ne var: Balık.
Veya:

*Sende varsa sahip olmak istemezsin.
Yine de varsa sende arayıp bulmak istersin.*

Çok ama çok kolay: Pire.
Ya da:

*Resim çizmeyi bilmez, boya yapmaktan
anlamaz fakat porte yapmaktan kendini ala-
maz.*

Nedir bu?

Basit: Ayna

İlde tüm bunları çevresindeki kadınlar-
la kızlardan duyuyordu. Hepsini öğreniyor,
üstelik bir güzel eğleniyordu. Cevapları can
kulağıyla dinliyor ve hatırlıyordu; böylece
daha sonra biri aynı bilmeceyi sorduğunda
ne cevap vermesi gerektiğini biliyordu. Sıra
dışı hafızası ve düşünme becerisi sayesinde,
yavaş yavaş, evin en becerikli bilmece bileni
haline gelmişti. Öyle yetenekliydi ki beceri-
sini misafirlere gösterebilir diye babası bazen
onu haremden çıkartıp ziyafet salonuna ge-
tiriyordu. Herkes, daha önce hiç duymadığı

bilmeceleri bile çözmeyi beceren İlde'nin olağanüstü maharetinin karşısında gülüyor, ellerini çırpıyordu. Küçük kız düşünüp taşıyor, ipuçlarını bir araya getirip cevap veriyordu ve her zaman doğru oluyordu verdiği yanıt.

"Şunu bir dinle,
*Herkes bilir açmasını ama
kimse bilmez kapamayı...*
Nedir bu?"

diye soruyordu mesela, Doğu'dan henüz dönen ve çölde geçen bir gecede, kervancının sorduğu bilmeceleri dinlemiş bir aile dostu. İlde biraz düşünüyor, kafasını kaşıyor (heyecanı artırmak için böyle numaralar da yapıyordu) sonra bilmeyen birinin yapacağı gibi başını sallıyor, derken alnına işaretparmağı ile dokunuyor, yüzü tümünden bir anda aydınlanıyor ve şöyle diyordu:

"Kolay. Yumurta. Doğru bildim değil mi?"
Sonra başlıyordu alkışlar.

Güzeldi güzel olmasına tabii. Sadece tek bir sorun vardı. İlde, yalnızca ortada cevabı

bulunması gereken bir bilmece ya da çözülecek bir kelime oyunu olduğu zamanlarda dinleniyordu. Geri kalan zamanlarda haremde sessiz sakin oturması bekleniyordu. Mümkünse ortada görünmemeli, sesi soluğu çıkmamalıydı. O zamanın çocuklarının kadere buydu. Özellikle kız çocukları için bu kural daha geçerli oluyordu. Oluyordu olmasına ama üzücüydü bu durum. Üstelik böyle bir kadere sahip olmak ilide'nin hiç mi hiç hoşuna gitmiyordu.

İkinci Bölüm

İşte burada başlar İlde
bilmece gözerek yaptığı
parlak kariyerine

O çağda telefon ya da elektronik posta olmamasına rağmen İlde'nin olağandışı becerisinin ünü kanatlanmış ve tüm ülkeyi kat etmişti. Ne de olsa önemli şeyler herkes tarafından duyulmanın bir yolunu mutlaka bulurdu. Kızcağız artık dokuz yaşına gelmişti ve en az üç yaşından beri bilmece, harf değiştirmece, kelime oyunlarının cevaplarını buluyor, kafiyeyle tekerlemelerle eğleniyor, bulmaca çözüyordu. Çocukların, büyüklerle yaşlıların, kısacası herkesin artık pek iyi bildiği, o çağın en ünlü bilmecesini söylemenin

tam zamanı şimdi. Bu bilmece Sfenks'e aitti ve şöyle soruyordu:

*Bebekken dört ayaklı,
yetişkinken iki ayaklı ve
yaşlandığında üç ayaklı olan hayvan han-
gisidir?*

Bilmeceyi bilemeyenleri yeme alışkanlığı olan aslan gövdeli korkunç canavara, doğru cevabı Antik Yunan destanlarında anlatılan Kral Oedipus vermişti. Bilmecenin cevabını sen de bulmuştundur. Hayır mı? Bulama-

miş olabilir misin? Ben de herkesin cevabı bildiğini sanıyordum. Tamam, tamam. İşte söylüyorum: Cevap insan. Çünkü küçükken dört ayaküstünde emekler, yetişkin olduğunda iki bacağı üstünde yürür ve yaşlandığında üçüncü ayağı olan bastonu kullanır. Kolay değil mi? Hayır mı? Nasıl hayır? Haydi, boş ver, devam edelim.

Gizemlerini koruyan çözülmemiş daha bir sürü bilmece vardı. Bu bilmeceler bir yanıyla asma kilitleri andırıyordu, saklı kalması gereken şeyleri saklı tutuyordu. Ya da bir sınavdı bu bilmeceler. Kılıcın gücü yerine kurnazlık gerektiriyordu. Her ne olursa olsun, ilide'nin ünü yayıldıkça yardım isteyenlerin sayısı katlanarak artıyordu. Onu isteyenlerin çeşit çeşit nedenleri vardı: Kimi zaman ziyafet masasında bilmeceler sorup eğlenmek isteyenler oluyordu. Kimi zaman, orada bulunan tek köprüye bekçilik eden, gözleri fincan tabağı kadar büyük, üç başlı bir köpek (toplam altı göz ediyor) köprüyü geçmek isteyenlerin üstüne yürüyor ve sadece pençesinde tuttuğu sopayla yere çizdiği resimli bilmecayı bilenlerin geçmesine izin

veriyordu. Başka bir örnek vermek gerekirse diyelim yüzü, yüzlerce yılandan oluşan bir ejderha, nişanlını kaçırmış oluyordu ve sen onu kurtarıp onunla evlenmek için sevgilini geri istiyordun. Ejderha, kabul etmiyordu dövüşmeyi, sana bir soru soruyordu ve bilemediğin takdirde onunla kendisinin evleneceğini söyleyerek seni tehdit ediyordu. O dünyada, o zamanlarda bir dolu canavar, insanın aklına gelmeyecek yerleri bile istila etmişti ve akıl sır ermez sorular soruyorlardı. Cevabı bilemeyenlerin öyle geri dönüp bir süre düşünüp haftaya yeniden deneme

şansları yoktu. Oracıkta saçları, tırnakları, kıyafetleri ile hapır hupur canavarların midelerine iniyorlardı.

Uzun lafın kısası, ilide gibi uyanık ve becerikli bir çocuğa fazlasıyla talep oluyordu. Annesi ile babası, evlilik çağına gelene kadar onu haremden kapalı tutacaklarına, başkalarının sorunlarını çözmek için onu dışarı çıkarmaya karar vermişlerdi. Böylelikle onu faydalı kılacaklardı; üstelik kızcağız iyi bir talibin de dikkatini çekmiş olacaktı. İlide çok mutlu olmuştu; en azından kendini dinletme, sesini duyurma imkânı doğmuştu. Hepimizin istediği de bu değil midir zaten? Doğru yanıt veren sesin sahibi olmak istemez miyiz?

İlk görevi nehir kıyısında, kilometrelerce kıyı şeridi boyunca rastlanan tek daracık geçitteydi. Fakat tekneyle rahatça geçilemiyordu oradan; çünkü İdra adında öfkeli, çok başlı bir ejder, herkesi durdurup bilmecesini soruyordu. Cevabı bilemeyenleri yemiyordu çünkü vejetaryendi. Ancak kimsenin geçmesine izin vermiyordu. Sonuç olarak bölgedeki tüm alışveriş ve ticaret felç olmuştu. İli-

de'nin evine mesaj yollayan kaptandı, küçük kızdan hemen gelmesini istemişti. Durumun fazla riskli olmadığını gören annesiyle babası, Leto adında, başında hep Frigya şapkası taşıyan (Şirinler'in taktıklarına benzer bu şapka) bir Frigyalının eşliğinde, kızlarını, ilk göreviyle yüzleşmek üzere göndermeyi kabul etmişlerdi. Ne de olsa iyi bir aile kızının orada burada bir başına dolanması yakışık almazdı. Üstelik Leto, bu görevin sonunda verilecek muhtemel ödülü almayı da üstlenmişti. Ne de olsa iyi bir aile kızının elini bir dilenci gibi uzatması asla yakışık almazdı. Mümkün olamazdı böyle bir şey.

İlide yeni fırsatı memnuniyetle kabul etmişti, haremde olmaktan sıkılıyordu. Tek endişeleri makyaj yapmak, taranmak, ziyafetlere gitmek için süslenmek olan tüm o çocuklarla kadınların arasında kalmaktan nefret ediyordu; onlar da İlide'den bıkıp usanmışlardı. Çünkü kendilerine göre fazla zeki-ydi ve onun yanında içi boş kabaklar gibi his-

sediyorlardı kendilerini. Bir çocuğun onlara sürekli üstün gelmesi pek de hoş bir şey değildi doğrusu.

Hem sonra, daha önce de söylediğimiz gibi, dünyayı dolaşırken kendini dinletebilirdi. Bu da onun kişiliğine dair bize fazlasıyla bilgi verecekti.

Üçüncü Bölüm

İşte burada İlide karşılaşır ilk ciddi sınavıyla

Böylece İlide ve Leto yola koyuldular. Oğlan omzunda heybelerle bohçalar, akşamları sarınmak için battaniye, ayakkabısına saklı bir kese para, acıkıp susadıklarında yiyip içmek için galeta, su ve faydası dokunabilecek diğer şeyleri taşıyordu. İlide ise sadece kendini ve zekâsını götürüyordu. Geçtikleri yerlerde bulunan herkes durup onu gösteriyor ve şöyle diyordu:

“İşte uzun dilli, keskin zekâlı küçük İlide! İdra’yı kovacak buralardan!”

İlide bunu başarmayı umuyor ve zamanı geldiğinde odaklanmak ve korkmamak için

başka şeyler düşünmeye çalışıyordu. Bulutlara bakıyor ve şekilleri üstüne kafa yoruyordu. Yolun kenarında biten bitkileri izliyor, sapaklarla dönüşleri aklında tutuyordu. Sonunda o ve Leto nehre varmışlardı. Fazla söze gerek yoktu, İdra çok ama çok çirkindi. Başındaki tüyler yerine var olan sürüngenler ejder burnunun etrafında sallanıyor, çevrede kim varsa ısırarak için öne atılıyordu, *katır, kutur...* Kız çocuğu ile kölenin geldiğini gördüğünde ejder, başını geriye atarak bir kahkaha koparmıştı. Ona, eşi benzeri olmayan bir rakibin karşısına çıkacağını söylemişler-

di; fakat bu rakibin böyle ufak tefek olabileceğini düşünmemişti.

"Evet. Geldim işte," demişti İlde. Kendini korkuya kaptırmamaya çalışıyordu; hatta İdra öyle çirkindi ki içinde bir yerlerde ona biraz acıyordu. Ama sadece biraz.

"Ufacık bir şeysin sen, beynin de ufacıktır. Benim bilmecemi çözebileceğini nasıl düşünüyorsun?"

"En azından deneyeceğim," demişti İlde. "Haydi, dökül bakalım!"

Ve dökülmüştü İdra. Hem de kelimenin gerçek anlamıyla: Canavar konuşurken başının çevresindeki karayılanların salyası berbat bir yağmurcasına üstüne boşalmıştı. Sakindi İlde, kendisine kırmızı kumaştan bir şemsiye uzatan Leto'ya yönelip şemsiyeyi açmıştı. Salya yağmurundan korunarak pür dikkat İdra'nın eveleye geveleye söylediği kelimeleri dinlemişti.

İlki kafadır

O yönetirken herkes arkasındadır

İkincisi yorgunluktur

Bu işi yapmanın külfeti çoktur

*Sonunda bir eser çıkar ortaya
Paha biçilmez asla ona
Müzedir yeri
Sessizce izlersin kendisini*

"Eee söyle bakalım bilmiş çocuk, ne diyorsun? Ha, ne diyorsun, anladın mı? Ne anlayacaksın, hadi ordan! Ne zamandan beri buraya benim bilmecelerimi çözmek için çocukları yolluyorlar? Çivisi çıkmış bu dünyanın..."

"Başyapıt," demişti İlde kısık sesiyle.

"Tabii ki de öyle! Benim bilmecelerim kurnazlığın başyapıtlarıdır. Ama... Nasıl! Ne?"

İdra bir anda susuvermişti. Çünkü "Başyapıt" bilmecenin cevabıydı. İlk kelime, "Baş"; ikinci kelime, "Yapıt." Birinci kelime artı ikinci kelime: Başyapıt...

"Amma da kolaydı," diyen İlde, karşılaşmayı dehşetle izlemiş ve şimdi neşe içinde olan ufak kalabalığa dönmüştü.

"Acıktım Leto. Bana bir şeyler verir misin?"

Zeytinyağlı ekmekler, içi bal ve lor peyniri dolu tatlılar, bademli incirler, şeftali ve ka-

yısılar, yabanmersinli keçi sütünden yoğurt, çam fıstıklı bir tart... Bunlar, orada bulunanların şipşak ikram ettiği yiyeceklerden sadece birkaçıydı. Bu sırada İdra valizlerini topluyordu. Bu defa Karadeniz’de gemileri batan İdra olmuştu. Başındaki son sürüngen de yok olana kadar nehrin girdaplarına dalıp ortadan kaybolmuştu. Yöre halkı, "Hoooy! Heeey!" ve bunun gibi mutlu olduğumuzda bağırdığımız fakat bir anlamı olmayan kelimler haykırıyorlardı. Kaptan hemen işe

koyulmuştu ve başka başka ülkelerle ticaret yeniden başlamıştı. Uzun lafın kısası, mutluluk oraya geri gelmişti.

İkisi de karnını bir güzel doyurduktan (elma suyu, bal şerbeti, keçiboynuzu şurubu, şekerli su ve üzüm suyu ile susuzluklarını giderdikten) sonra Leto:

"Eve dönelim mi küçük hanımım?" diye sormuştu.

İlde başını sallamış ve eve doğru yola koyulmuşlardı.

Dördüncü Bölüm

İşte burada İlde fark
eder ne kadar açgözlü
bir ailesi olduğunu

Küçük kızın evinin duvarları dışında kazandığı bu ilk başarının ünü, İlde ile Leto'yu geride bırakmıştı. Eve vardıklarında bir başka, "Hoooy! Heeey!" korusu onları bekliyordu. Fakat bir süre sonra ortaya sorunlar çıkmaya başlamıştı. Çünkü İlde'nin babası, övgü faslı bittikten sonra Leto'ya, "Sökül bakalım paraları," demişti. Leto da anlamadan ona bakmıştı. Ardından gözlerini İlde'ye çevirmişti. Kızcağz dudaklarını ısırılmış ve babasına dönerek:

"Para istemeyi unuttuk," demişti. "O in-

sanlar o kadar mutluydu ki... Üstelik fakirlerdi de... Ellerinde olanı verdiler bize," demiş ve Leto'ya, dönüş yolu için sarıp kendilerine verdikleri erzağı heybesinden çıkarmasını işaret etmişti. Leto heybesinin altını üstüne getirdikten sonra içinden birkaç paket çıkarmış, bunlar açıldığında içlerinde kırıntıdan başka bir şey olmadığı görülmüştü. Anlaşılan peynirli tartlar yolculuk etmeyi pek sevmiyordu.

"Bu iğrençlik de nedir böyle?" diye gürlemişti İlde'nin babası.

"Tartlar," diye cevap vermişti kızcağız. Bu sırada Leto, kölelere yaraşır şekilde başını eğmiş duruyor, efendisinin kırbacı kapıp onu dövmesinden ölesiye korkuyordu.

"Tartmış! Ben seni para kazan diye dışarı gönderiyorum, bana vıcık vıcık lapalar getir diye değil. Zeus aşkına, şu hayatta parasız hiçbir şey olmaz, bunu anlamayı becerebilecek misin?"

İlide bu noktada, destek bulmak umu-
duyla annesine yönelmişti. Sonuç sıfırdı.
Kadın, bir şey söylemek zorunda kalmamak
için başını öte yana çevirmişti. Fakat o sert
ve keskin bakışı, kızına değil kocasına hak
verdiğini söylüyordu. O zamanlarda kadın-
lar hep bu şekilde davranırdı. Oldu olası iyi
ve cömert bir aileye sahip olduğuna inanan
İlide için ne kötü bir farkındalıktı bu. Sert
gerçeklerle karşılaştığında ne çok şey fark
ediyordu insan... İlide'nin morali fena halde
bozulmuştu. Oysa fazlasıyla eğlenmiş, fay-
dalı bir şey yapmıştı ve ona teşekkür ederek
hediyeler vermişlerdi. Bu kadarı yeter de
artardı. Bir de üstüne para kazanmayı an-
layamamıştı bile. Şimdi düşündükçe iyiden

iyiye soğuyordu bu fikirden. Sanki annesiyle babası onu kullanmak, ondan faydalanmak istiyorlardı. Üstelik kıllarını bile kıpırdatmıyorlar, o bir sürü yol teperken, ona eşlik etme zahmetine bile girmiyorlardı. Öyle ya bu görevi Leto'ya vermişlerdi.

Keskin bir zekâya sahip olmanın kötü bir tarafı varsa o da kafanın sürekli çalışıyor olmasıdır; onu dinlemek istemediğinde düğmesini kapatamazsın. İlde durumdan hiç memnun olmadığını anlıyordu. Bir kez daha, kimse dinlememişti onu. Annesiyle babası, nedenlerini duymak istemiyordu. İlde birkaç gün düşünmüş ve yeni bir davet geldiğinde -ev kadar büyük bir canavar, birçok ziyaretçisi olan bir tapınağın girişine kurulmuştu ve önünden geçen insanları, bulmacasını çözemedikleri takdirde yemekle tehdit ediyordu- tüm sakinliğiyle annesiyle babasına gitmişti:

"Sahip olduğum yeteneği insanların hizmetine sunmam gerektiğine inanıyorum. Sorunların üstesinden gelmek için dünyayı dolaşma fikri hoşuma gidiyor. Hem dertlerine bir çare bulduğunda insanlar cömertleşiyor. Zengin olmasam bile Leto ve bana yetecek

kadar yiyeceğimiz hep olacak. Bu nedenle beni himayenizden çıkarmanızı rica ediyorum, uşak Leto'yu da azat edin. Bırakın kendi yolumuza gidelim. Bundan sonra sizden hiçbir şey istemeyeceğiz, siz de bizden istemeyin. Beni dinlemenin size zor geldiğini biliyorum. Fakat bunu bir kere yaparsanız göreceksiniz ki artık size hiç sıkıntı veremeyeceğim. Anlaştık mı? Eğer gitmeme izin vermezseniz bakın size söylüyorum, dinleseniz iyi olur, hayatınızı karmakarışık bir hale getiririm."

Annesiyle babası bir süre düşünüp taşınmıştı. Bu inatçı kızıdan bir şey çıkmayacağını çoktan anlamışlardı ve gitmesine izin vermezlerse ailesini utanç içinde bırakıp kaçacağı kesindi. Leto'ya gelince yeterince köleleri vardı. Bir tanesinden vazgeçebilirlerdi. Hem böylece çevrelerinde hoş bir izlenim bırakacaklardı, arada sırada bir köleyi azat etmek epey havalı oluyordu. Üstelik ailelerinden bir kız oraya buraya tek başına gidemezdi. Dolayısıyla her şeyi kabul ettiler. Leto köleyken özgür olmuştu; ancak -tıpkı diğer kölelere yapıldığı gibi- her şey

kesinleşmeden kimse ona haber vermemişti. Öğrendiğindeyse tabii ki çok mutlu olmuş ve kendisini serbest bıraktıran kıza ömür boyu sadakat yemini etmişti. Hiçbir bağı olmadan dünyayı dolaşmak bir köle için şüphesiz büyük bir adımdı ve içten içe ilide ile eğleneceğini de hissediyordu.

Böylece ilide ve Leto bir sonraki bulmacaya doğru yola çıktılar. Yanlarına bir tek kendilerini almışlardı ve hepsinden önemlisi özgürdüler. Yepyeni bir hayatla karşılaşmanın mutluluğu vardı üzerlerinde.

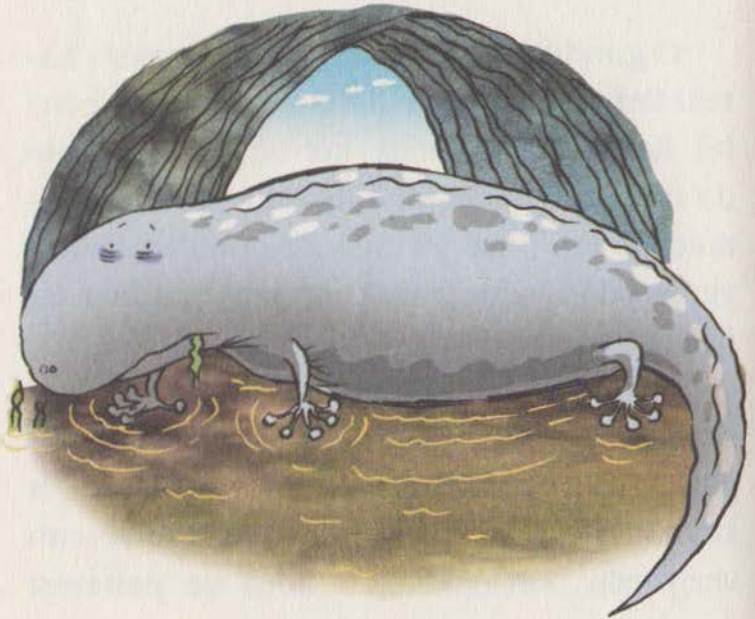
Beşinci Bölüm

İşte burada birçok başka
bilmece çözer ilide ve de
eğlenir güzelce

O günden başlayarak ilide'nin hayatı hareketlenmiş, macera ile dolup tatmin edici bir hal almıştı. Küçük kız başarılıydı, Leto da onu koruyup eşlik ediyordu. İnsanlar bilmecelerden önce ya da sonra ona tezahürat yapıyordu. Daha fazla uzatmamak adına bir örnek verelim.

Bu defa sıra mağaralardan birinde yaşayan bir çeşit solgun kertenkeledeydi. Bu yaratığın yaşadığı mağarada su veren bir kaynak vardı ve bu su, tüm bir vadiye can veriyordu. Kertenkele, o koca ve peltemsi

gövdesiyle kaynağın önünü kesiyor ve dışarı sadece ufak, kimseye faydası olmayan bir sızıntı çıkmasına izin veriyordu. Nedeni oldukça basitti: Kertenkele kendisi gibi yavan bir hayat yaşıyordu. Griye çalan bu devasa ve şekilsiz yaratık, karanlıktan renkleri ayırt etmemeye alışmıştı. Tek yediği durgun suyun o kasvetli tadında yetişen yosun ve taş mantarıydı. Bu kasvetli tat onda bir takıntıya dönüşmüştü. Kertenkele, vadinin iyiliği için suyu serbest bırakmaya çalışan ve yolu ma-

ğaraya düşen az sayıdaki kahraman ruhlu birkaç kişiye, çılgınlığını su yüzen vuran şu bilmeceyi soruyordu:

*Lezzetlerin bilmecesi
bir araya getirir çelişkiyi
ilki buruşturur ağız
ikincisi tatlı mı tatlı
ve acayıptır sonu
ağdalı bir sos
kaplar her şeyin üstünü
birazcık ondan vardır birazcık şundan
ne büyük zevktir damaktan yayılan
sonuçta güzeldir seni doyuran*

Her zamanki gibi yörenin çaresiz halkı tarafından çağrılmış olan İlde, karşısında o kocaman, şekilsiz yaratığı görüp obur bulmacasını duyduğunda hiç tereddüt etmemişti.

"Acı-tatlı" deyivermişti. "İlk kelime acı, ikincisi tatlı. Ancak sana bir çift sözüm olacak sevgili kertenkele: Ne kadar olağanüstü, keskin ve lezzetli olursa olsun sadece bir sos hayata tat katmaya yetmez. Hayatın tadına varabilmek için onu yaşamak gerekir.

Bak bana, haremde kapalı kaldığım sürece hayatımın sadece yarısını yaşayabiliyordum. Şimdi özgürüm her şeyi en derinine kadar deneyimliyorum ve çok iyiyim. Hem de hiçbir sos olmadan, nasılsa öyle..."

Kar beyazı tuniğinin eteklerinin sallandırarak kendi çevresinde dönmüştü.

Kertenkele:

"Ne dediğini anlamıyorum," demişti.

"Anlamazsın tabii," diye cevap vermişti İlde.

"Haydi gel! Hayatın tadına bak!" diyen küçük kız, onu küçük beyaz pençelerinden çekmeye başlamış ve çekiştire çekiştire, kertenkeleyi vadiye açılan mağaranın ağzına getirmeyi başarmıştı. Bu acayip yaratık, o sırada ışıktan körleşen gözlerini ovuşturmuştu. Hızlı davranan İlde, gözlerini alıştırmak için ona yapraklardan serin bir siper yapmış ve vadiye giden yola kadar ona rehberlik etmişti.

"Koku alıyorum," demişti kertenkele.

"Derimin üstünde bir kıpırtı hissediyorum."

"Derini okşayan güneş ile rüzgârdır o kıpırtı."

"Cik cik sesler duyuyorum."

"Onlar şarkı söyleyen kuşlarla seni selamlayan orman hayvanlarının sesleri..."

"Bir şey daha hissediyorum... Korkuyorum. Beni nereye götürdüğünü bilmiyorum. Hoşuma gidecek mi, beni isterler mi bilmiyorum."

"Sen seversen onları, onlar da seni sever," demişti ilide.

"Haydi gidelim."

Köy halkı önceleri güvensizlikle karşılaşmıştı kertenkeleyi. Ne de olsa bu canavar hayatlarını karmakarışık bir hale getirmişti, şimdi çıkıp gelmiş, kim bilir ne istiyordu? Mağarayı serbest bırakıp suyun akmasına izin vererek borcunu kapattığını mı zannediyordu? Ancak ilide sabırla açıklamıştı onlara:

"Bir sineğe bile zarar vermeyeceğini görmüyor musunuz? Zaten gri, zaten solgun ve de yalnız. Yaşadığı hayat da derisi kadar solgun... Ona acıyın, dinleyin onu, yardımcı olun."

Kendileri kadar şanslı olmayanların yanında iyi hisseder ya herkes, köy halkı da kertenkeleye yaklaşmaya, pürüzsüz ve taze

derisini okşamaya başlamıştı. Çocuklar sırtına çıkıyor, o da onları uzaklaştırmaya çalışmıyordu. Uzun lafın kısası işler yavaş yavaş rayına oturmaya başlamıştı. Kutlamalar da olmuştu bu sırada, İlde ve Leto'ya yiyecekler, kolyeler, pelerinler hediye edilmiş, sohbetler, danslar edilmiş, sevinç çığlıkları atılmıştı. İnsanların gönüllerinden yayılan neşe etrafı sarmıştı ve İlde için bundan daha güzel bir hediye olamazdı.

Başka bilmeceler, başka meydan okumalar da olmuştu. Burada sadece birine daha yer vereceğiz. Bilmece, Despina adında bedeni yılan, gövdesi insan, upuzun, siyah saçlı, koskocaman yeşil gözlü acayip bir büyücüden çıkmıştı. Su dolu bir havuzun içinde keyif çatan büyücünün işi gücü doğayla ilgili bilmeceler sormaktı. Bir cadının laneti, büyücüyü çift taraflı bu bedene mahkûm etmişti. Sadece bilmecelerini çözenler onu serbest bırakabilecekti. Böylece o da gelip geçeni şarkı söyleyerek güzelim sesiyle kendine çekiyor ve bilmecelerin çözümünü bulmaya çalışana dek onları orada tutuyordu. Diyelim cevabı bulamadılar, onları taşa çeviriyor-

du. Öyle ki havuzun bulunduğu açıklık alan sanki taştan bir halının üzerinde gibiydi. Taşa dönenlerin ailelerinin haber ettiği ilide kendinden emin büyücüye doğru ilerlemiş ve Despina'ya yardım etmek için orada bulunduğunu söylemişti.

Büyücü:

"Bak şu işe!" demişti kibirli bir şekilde. "Ne geometri profesörleri, ne coğrafyacılar, ne sihirbazlar, ne korku saçanlar, ne filozoflar, ne de matematikçiler başarabildi çözme-yi. Dört karış boyunla sen çözeceksin öyle mi?"

Bu arada büyücü, yakışıklı bir oğlan olan kızıl, kıvr kıvr saçlı Leto'yu süzüyordu.

"En azından bırak da deneyeyim," demişti ilide. "Haydi, duyalım bakalım."

Ve büyücü Despina soruvermişti:

*Cümle başlar "asla"nın tersiyle.
Devam eder çim yeşili rengiyle
Tümü birden bir bitki olur
yapraklarını dökmeyen
tabii tutarsa onları sıkıca
tüm yaşamı boyunca*

"Kolay, çok kolay," demişti İlde tam üç saniye sonra. "Cevap, hiç yaprak dökmeyen bitki. Doğru mu?"

"Doğru!" diyen sevinç içindeki Despina iki ayağı üzerinde çıkmıştı havuzdan; çünkü kuyruğu vücudundan ayrılarak anında kaybolmuş ve yerine güzelim iki bacak bitirmişti. Biraz ıslaktı ve neyse ki çıplak vücudunu kaplayan upuzun saçları vardı. Leto, baştan ayağa kıpkırmızı kesilmişti. Ardından

nazik beylere yaraşır şekilde pelerinini çıkartıp kurulanması, ısınması ve örtünmesi için onu büyücünün omuzlarının üzerine atmıştı. İlde, ikisinin birbirine bakışlarını eğlenerek gözetliyordu. Bir şeylerin olmak üzere olduğunu anlamış fakat taşların dönüşümü dikkatini dağıtmıştı. Lanet sona erince taşlar esneyip yeniden adamlara, kadınlara, çocuklara dönüşüyordu. Büyük bir kutlama olmuştu pek tabii, herkes çok mutlu olmuş ve bitap düşmüştü. Ertesi sabah, kutlamalar bittiğinde Leto ve Despina, bir sonraki bilmeceye doğru gitmek için valizlerini hazırlayan İlde'ye yaklaşıp kendisi için uygunsa evlenmeye karar verdiklerini söylemişlerdi.

"Bana sormakla nezaket gösterdiniz," demişti İlde. "Fakat sizler yetişkinsiniz ve benden izin almanıza pek tabii ki gerek yok. Üstelik sen artık bir köle değilsin, özgürsün ve canın ne istiyorsa onu yapabilirsin," demişti Leto'ya.

"Evet," demişti pancar gibi kızaran Leto. "Ama Despina ile evlenirsem sen yolculuğa bir başına devam etmek zorunda kalacaksın."

Sözleri her ne kadar doğru olmasa da

"Artık büyüdüm, üstelik korkmuyorum," demişti ilide. "Mutlu olmanızı diliyorum."

Korkmadığı doğru değildi. Hem yanında güvenebileceği bir yoldaşı olması hoşuna gidiyordu. Şunu unutmayalım ki her ne kadar zeki ve cesur olsa da büyüklerin, daha da büyük, büyüğün büyüğü canavarların dünyasında henüz bir çocuktu o. Ancak Leto'nun mutlu olmasını gerçekten istiyordu.

"Başımın çaresine bakarım ben," demişti kendi kendine. Böylece yolculuğuna kendi başına devam etmişti.

Altıncı Bölüm

İşte burada ilide karşılaşır
çirkin canavarların
en çirkiniyle

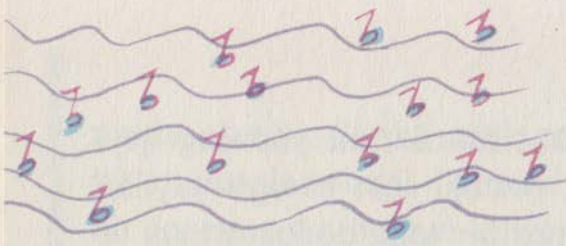
Artık ilide öyle ehlileşmişti ki yeteneğinden kimsenin şüphesi kalmamıştı. Kendinin bile... Sonunda, sadece zevk için insanlara işkence eden ya da ekmek veya su kadar gerekli olmasa da önemli ve değerli şeylere büyüleriyle el koymuş en beter canavarlara bile meydan okuyabildiği zamanlar gelmişti. Uzun lafın kısası ilide tam bir hazine avcısına dönüşmüştü. Açgözlü ailesi, kazandığı kim bilir kaçınıcı meydan okumanın ardından altın tozları ve değerli taşlarla dolu keseler eşliğinde döndüğünü görseydi ne kadar da

mutlu olurdu. Çünkü artık ona sadece keklerle pastalar değil, kurtardığı hazinelerin bir kısmını da hediye ediyorlardı. Fakat o kazanmanın tadı için kazanıyordu; kendisine sadece en gerekli şeyleri alıyor, kalanı ihtiyacı olanlara hediye ediyordu. Bizim zamanımızda yaşamış olsaydı üstüne bir kostüm, sırtına da bir pelerin geçirir, süper kahraman ilan ederdik onu. Halbuki o, abajur şeklindeki tuniği ile mutlu mesut bir çocuk olarak yaşıyordu.

En büyük mücadelesi ile işte bu koşullarda karşılaşmıştı: Korkunç Müzik Canavarı. Herkes bilirdi onu; ancak kimse geri dönüp tam olarak neye benzediğini ve ne yaptığını anlatmayı başaramamıştı. Gerekli görülmeyen ancak pekâlâ öyle olan bir şeyi, müziği esir tutuyordu. Tirso şehri, güzel müziği ve şehir halkının şarkı söylemek ve enstrüman çalmak konusundaki becerisiyle ezelden beri meşhurdur. Melodilerin sokakları fethetmediği bir dakika bile yoktu. Yediden yetmiş, zenginden fakire herkes şarkı söylüyor, Tirso'da hüznün esamisi okunmuyordu. Notalardan nasibini almamış kıskanç bir Tanrı,

insanların kıskanç Tanrılarının yapacağı şeyi yapmıştı. Tanrı olduğu için havaya yayılan müziği ele gelmez bir toza dönüştürmüştü ve onu bir hazine sandığına kilitlemişti. Sandığı bir dağın tepesine koymuş başına da bekçilik etsin diye gelmiş geçmiş en korkunç ve en kurnaz canavarı dikmişti. Müzik olmayınca şehir, hüzne bürünmüştü ve şehir sakinleri bu sorunu nasıl çözeceklerini sormak için kâhine (geleceği gören bir çeşit büyücü)

bir heyet göndermişlerdi: Kâhin gizemli bir şekilde cevap vermiş, çözümün "çocuk" olduğunu söylemişti. Şehir halkı duydukları bu cevabı olduğu gibi yorumlamış ve böylece her yıl, ilkbaharın ilk gününde korkunç canavarın lanetini çözmek üzere dağa on yaşında iki kız ile iki oğlan gönderir olmuşlardı. Fakat gidenler bir daha dönmüyordu. Dağa giden yolun şöyle uzun ve pürtüklü bir dil tarafından bir güzel emilmişse benzeyen, küçük, parlak ve beyaz kemik kümeleriyle bezeli olduğu düşünülüyöünde, canavarın onları mideye indirdiğini hayal etmek pek de zor değildi. Yine de şehir halkı denemeye devam ediyor, müziğı geri getirme umuduyla her yıl dört çocuğı kurban ediyorlardı. Sonuç sıfırdı.

İlilde işte tam bu noktada çıkıp gelmişti. Durumu güzelce anlattırmış, beyaz kemikçikleri görünce yutkunup kararlı bir şekilde dağın tepesine doğru yola çıkmıştı.

Korkunç canavar onun yaklaştığını gördüğünde kahkahalarla gülmeye başlamıştı.

"Genelde çocuk gönderiyorlardı, bir cüce gönderdikleri hiç olmamıştı."

"Boyum küçük, aklım büyüktür benim," demişti ilide.

"Kafiyeli konuşmak istiyorsun anladığım kadarıyla, meydan mı okuyacaksın bu koca canavara?"

"Evet tabii ki ve şunu bil ki hiç korkum yok, görsen içimi."

"Doğru değil inanmıyorum sana, dilin pek meyilli yalana."

"Seninki de öyle değil mi çirkin canavar? Bunca kötülük yapmak için nedenin mi var?"

"Nedenimi başına kakacağım; seni güle oynaya parçalara ayıracağım."

"Kolay lokma olacağımı sakın sanma, şunu bil ki aklım başımda.

O akılla çözeceğim bilmeceni. Parça parça ya da toptan kovmak için seni."

Eh, anladınız herhalde, o ikisi bu şekilde konuşmaya daha saatlerce devam edebilirdi. Dolayısıyla keselim konuşmalarını ve ilerleyelim.

"Haydi, yumurtla bakalım," diye gürlemişti ilide. O da yavaş ve yumuşak bir melodi mırıldanarak şöyle devam etmişti:

*"Denizin içidir evi
göremezsın dışarıdan kendisini
parıl parlar evinin duvarında
nereye bakacağını bilmezsen
bulmaya uğraşma
olmuş isim
aynı zamanda bir hastalığa"*

Hakkını vermek gerekir ki kolay bir bilmece değildi bu. Özellikle de ilk kısmı zordu. Fakat İlde düşündü, düşündü, düşündü, bir ara istedi, gözlerini kapattı, derin bir nefes aldı, ona kadar saydı ve sonunda bağırdı:

"SEDEF!"

Şaşkına dönen canavar karşılık olarak:

"NEREDEN BİLİYORSUN?" diyebilmişti.

"Biliyorum ya, uzatmaya gerek yok," diye cevap vermişti İlde sakince. Ardından alçak bir sesle şöyle devam etmişti:

"Kazandım. Şehre müziğini geri ver ve çek git buradan. Şu zavallı kemikleri de göm. Onları görmek bile insanın kalbini paramparça ediyor."

"Ama... ama... ama..."

Canavarın söyleyecek tek kelimesi kalmamış, çöküp bir anda çaresizce ağlamaya başlamıştı. Hıçkırıkları arasında:

"Şimdi ne yapacağım bütün hayatım boyunca?" diyordu. "Korkunç şeyler icat etmedikten sonra, insanları korkutamadıktan sonra yaşamamanın ne anlamı var? Canavar dediğin canavarca şeyler yapar, bunları yapmadıktan sonra ne işe yarar ki? Paramparça

olmayı umarak bir tepeden mi atlamalı? Ama ya paramparça olunmazsa?"

Başta ilide kulak asmamıştı ona, bunlar kaybedenin bilindik sızlanmaları gibi geliyordu. Ancak sonra, dinlemeye alışkın olduğu için kulaklarını açmış ve canavarın ciddi olduğunu anlamıştı. Kendine özgü canavarca bir şekilde dürüsttü. Anlaşılan gerçekten de pişman olmuş umutsuz bir haldeydi. Acı çeken birini görmeye dayanamayan ilide:

"Sevgili canavar, buraya kadar bir dolu soruya cevap vererek geldim. Her meydan okuma bir soruydu. Seninki bunların arasında en zoruydu, bunun için seni tebrik ediyorum."

Bu sözlerin ardından canavar biraz olsun kendine gelmişti, biraz olsun toparlanmıştı gururu.

"Şimdi dinlenmek istiyorum," demişti ilide. "Ardından ben sana bir soru soracağım, bu defa cevap verme zahmetine sen katlanacaksın. Anlaşıldı mı?"

Canavar, kendisiyle bu şekilde konuşulduğunu daha önce hiç duymamıştı. Aslına bakılırsa daha önce kendisiyle konuşulduğu

da olmamıştı. Yenildiğini biliyordu ve kurallar eğer bir canavar görevini yerine getiremezse onu yenen kişinin bakışlarıyla küle dönmesini buyuruyordu. İşte küle dönmeyi bekleyerek öylece yerinde duruyordu; fakat kendisine bakmasına rağmen ilide'nin gözleri yakmamıştı onu. Bakışları kararlı ve sabitti ama yakmıyordu. Bir süre sonra kocaman başını sallayıp tıpkı yorgun bir köpek gibi ön pençelerinin üzerine dayamıştı. Tükenmiş, ne yapacağını şaşırmıştı; çünkü işler olması gerektiği gitmemiş, yenilmişti. Peki, ne olacaktı şimdi?

ilide onu bir süre beklettikten sonra:

"Tamam, dinlendim ve şimdi sana kendi sorumu sorabilirim," demişti. "Kolay, çok kolay... Bir şapşal bile cevap verebilir bu soruya. Neden?"

Canavar, diğer tüm canavarlar gibi yalan dolana alışkındı. Ancak şimdi yenilmişti ve bunu çok iyi biliyordu.

"Kandıramam seni çocuk," demişti. "Beni yendin, artık senin kölenim."

"Kulmuş köleymiş yetti artık. Bir tane kölem vardı; onu da uzun zaman önce serbest

biraktım. Başka da istemiyorum. İsteddiğim şey senin bana cevap vermen, hem de hemen," diye kesin konuşmuştu ilide.

"Çünkü öyle. Çünkü yapmak zorundaydım. Çünkü eğer biri canavar olarak doğmuşsa canavarlık yapmak zorundadır, başka seçeneği olmaz," diye dürüstçe cevap vermişti, ufaklıktan yayılan gücün etkisi altındaydı şimdi.

"Doğru değil. Her zaman bir seçim yapılabilir. Bazen yaptığımız seçimlerin bir bedeli olur," demişti ilide. Sözlerinin anlamını gayet iyi biliyordu.

"Ancak hiçbir şeyin değişemeyeceğini düşünerek hoşumuza gitmeyen bir durumun esiri olmak doğru değildir. Şimdi sana bir başka soru soracağım. İnsanlardan neden müzik çalınır?"

"Çünkü bir Tanrıya boyun eğdim ve Tanrıların egoist olduğu iyi bilinir; hiçbir çaba harcamadan sonsuza dek yaşamak yetmez onlara, hayır yeryüzünden, insanlardan tüm güzellikleri almak isterler. Benim hizmet ettiğim Tanrı kelimenin tam anlamıyla böyleydi."

"Peki, ne oldu bunca gaddar efendine?"

"Hiç bilmiyorum. Sanırım beni ve müziği unutup dünyanın bir başka tarafına gitti. Yıllardır görmedim onu. Haydi, artık itiraf edelim, kapristen başka bir şey değildi bu. Böyle uçuk kaçıktır işte Tanrılar."

"Canavar, bir kere daha soruyorum sana. Neden? Neden tüm o çocukları yedin? Tamam, etleri yumuşak ve gevrek; fakat bir canavar için yiyecek bulmanın bir sürü yolu vardır. Mutlaka yemek zorunda mıydın onları? Her yıl dörder dörder yemen mi gerekiyordu?"

"Ama onları ben yemedim ki," diye cevap vermişti canavar. "Ben vejetaryenim."

"Bir tane daha..." demişti İlde gözlerini devirerek. "Bir zamanlar güzelim etobur canavarlar vardı. Artık yapmıyorlar onlardan. Şaka yapıyordum, kusura bakma. Peki, öyleyse nerede bu çocuklar? Bu parıl parıl kemiklerin anlamı ne?"

"Aslında onlar kemik; fakat insan kemiği değil. Onları bu şekilde silip süpüren de çocuklar. Onlar için kuş ve başka başka hayvanlar avlıyorum, onlar da hepsini yiyorlar. Beslemek için yani onları..."

"Nasıl olur? Tüm o aileler çocuksuz kaldıklarını zannediyorlar."

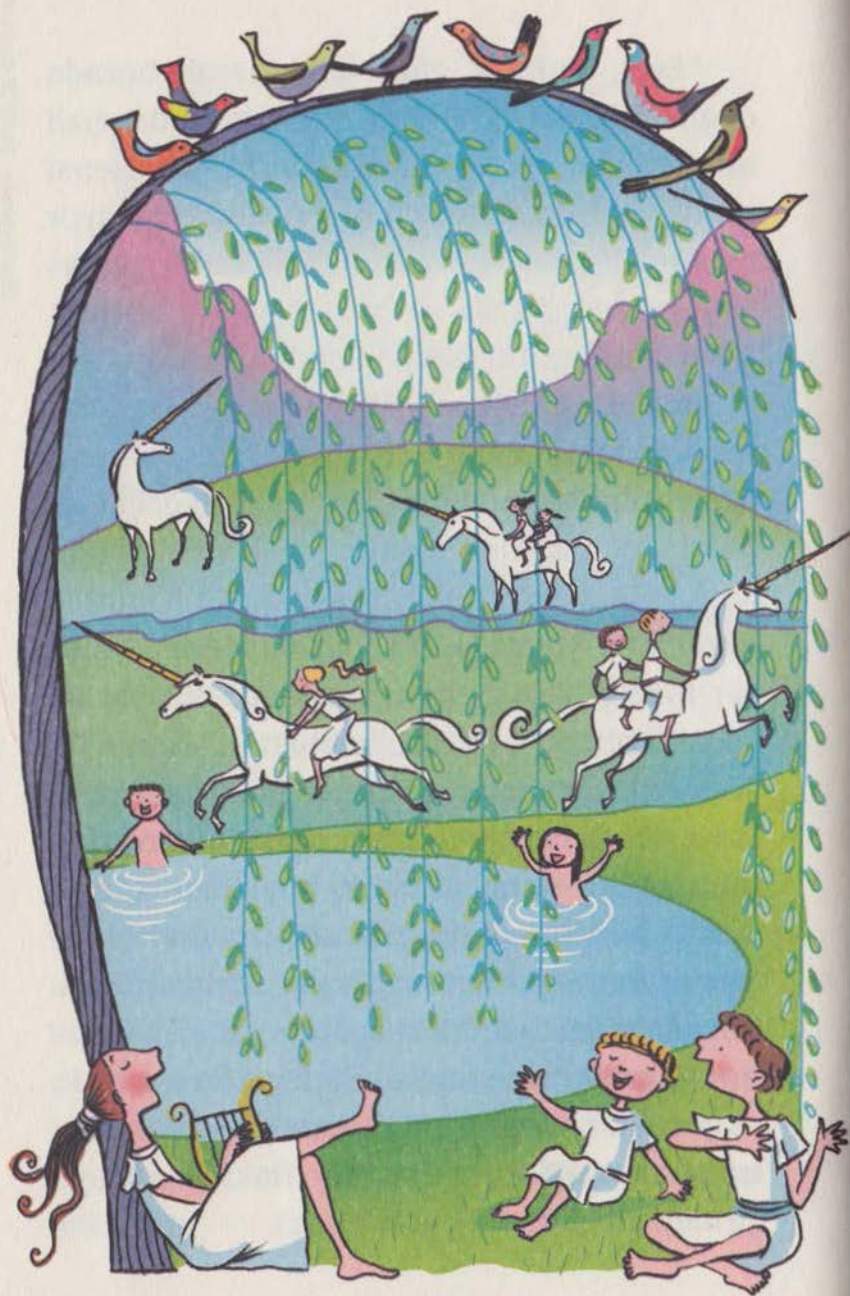
"Çocuklar hiç dinlenmemekten, sürekli azar işitmekten, yıpratılmaktan ve de kurbanlık koyun gibi dağa yollanmaktan bıkip usandıklarını söylüyorlar. Aralarından bir tanesine pençemin ucuyla bile dokunmamış olmama rağmen bir daha eve dönmemeye karar verdiler. Burada kaldılar."

"Burada mı?" diye soran ilide etrafına bakmıştı.

"Evet, burada. Yani tam olarak burada değil. Şurada... Dönemecin arkasında gizli bir vadi var, ufacık cennet gibi bir yer. Hepsi orada yaşıyor. Bir güzel de büyüdüler, biliyor musun? Egoist Tanrının müziğinin bir parçasını sandıktan çalarak onlara hediye ettim."

"Onlara götür beni," demişti İlde.

Böylece canavarın rehberliğinde, kayaların arasında dar bir geçitten geçmiş, bir ışık demetinin ardından... İşte orada ağaçlarla, bitkilerle, çiçeklerle dolu, nehirlerin aktığı, hayvanlarla bir grup çocuğun yaşadığı müthiş güzellikte, yemyeşil vadi uzanıyordu. Canavar müziği çalalı on yıl olmuştu, dolayısıyla çocukların sayısı kırkı bulmuştu. Göreve ilk gönderilenler artık çocuk sayılmazdı; yetişkin birer genç olmuşlardı. Oyun oynuyorlar, koşuyorlar, bembeyaz tek boynuzlu atların sırtına biniyorlar, akarsuların içinde birbirlerine su sıçratıyorlar ve şarkılar söylüyorlardı. Havada müzik vardı. Rüzgâr, notaları karıştırıp melodiler oluşturarak hafifçe titreşiyordu ve çocuklar şarkılar, türküler söylüyorlar, sesler etrafa zarifçe yayılıyordu. Tıpkı bir rüyaya girmek gibiydi. İlde gülümsedi.

"Kurnaz çocuklar," demişti canavara dönerek. "İyi yapmışlar. Sonuç olarak sen de pek korkunç durmuyorsun."

"Burada bizimle kalmak ister misin?" diye sormuştu canavar. "Birlikte çocukların tahmin etmeye çalışacağı müzikli bilmeceler icat edebiliriz ve çok eğleniriz."

"Bilmeceleri sadece çözerim ben. Onları icat etmek ya da şarkılarını söylemek benim işim değil," diye cevap vermişti ilide. "Hem çocukların ailelerine ne anlatacağım? Hayır, biliyorum. Gerçeği söyleyeceğim. Böylece ölmediklerini öğrendiklerinde içleri rahatlayacak ve çocukları yanlarındayken onlara gösterdikleri davranışlardan pişman olacaklar. Dünya çocuklara karşı öyle adaletsiz ki."

"Fakat onlara yaşadıklarını söylersen gelip çocuklarını almak isteyecekler."

"Endişelenme. Onlara gelirlirse çocuklarını bulamayacaklarını çünkü canavarın gerçekten de var olduğunu söyleyeceğim. Onların sandığı gibi korkunç olmadığını açıklamaya gerek yok. Bırakalım korkmaya ve korkup uzak durmaya devam etsinler. Onlara dönüp bunu açıklamam gerek, ardından yol-

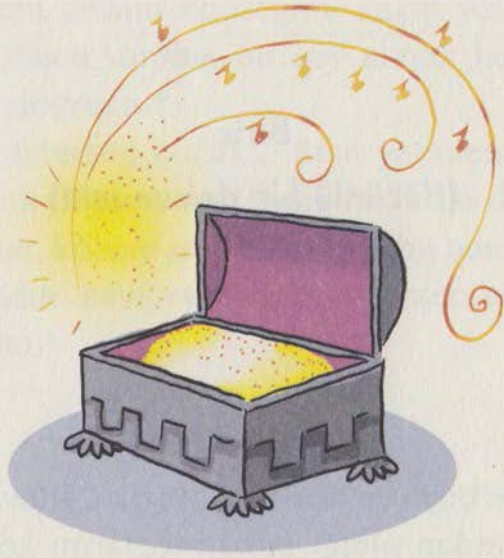
culuğuma devam edeceğim. Fakat yola çıkmadan önce yanıma bir şey almak hoşuma giderdi doğrusu.”

“Ne istersen çocuk... Beni yenmene rağmen beni paramparça etmedin, küle dönüştürmedin, köle olarak bile almadın beni. Yine de efendim sayılırsın ve ne istersen vereceğim sana.”

Bitiş

(Hüzünlü bir dokunuşla)

İlde böylece Korkunç Müzik Canavarı'nın sandığından aldığı müzik tozlarını koyduğu kutuyla birlikte, dünyaya geri dönmüştü. Geri gelmek istemeyen çocukların ailelerini teselli etmek için köyde biraz dolaşmıştı. Mucizeler gerçekleştirmese bile yüreğe çok iyi gelen müzik az olsa da hasretlerini gidermişti. Kalan tozu kendine saklamıştı, bilmeceleri çözme becerisi yavaş yavaş azaldığında (bir hediyeydi bu beceri ve bazı hediyeler çok sık kullanıldıklarında tükenirler) ilham almak için azıcık kullanıyordu onu ve yavaş yavaş bitirmeye başlamıştı. Yine de kendisinin bildiği bir şey için bir parça daha ayırmayı ihmal etmemişti. Büyüyüp seve-

bileceği bir oğlanla karşılaştığında tozdan cömert bir miktarı kulağına üflemişti. Oğlan da onun gözlerine baktığında hep çalan müziği işitmişti, yetişkin bir adam olduğunda da, yaşlandığında da... Sonrasında çocukları doğduğunda her birine tozdan birer parça hediye etmişti. Tam yedi çocuğu olmuştu ve evine harem yaptırmamıştı. Tüm çocuklar bir arada ailelerinin yanında büyümüşlerdi. Çünkü bir kere anlaşıldıktan sonra yanlış olan şeyler değiştirilebilirdi. İlide çocuklarını her zaman dinleyen bir anne olmuştu.

Zamanla toz azalmış ancak çocuklar yüreklerinde müzikle büyümüşlerdi. Belki de müziği bilmeyen ve anlamayanlardan bir nebze olsun daha iyi, daha nazik ve daha ince ruhlu olmuşlardı. Toz bir noktada bitse bile gücü ince daireler şeklinde yayılmaya devam etmişti. Tıpkı bir gölete taş attığında titreşimlerin durmadan devam etmesi gibi... Ve müzik, egoist Tanrının ve canavarın müziği artık kendisinin ve sevdiği insanların müziği olmuştu, tozun tamamı tükendiğinde bile yayılmaya devam etmişti. Şimdi bile bazı yaz gecelerinde havada dolaştığı işitilir.

